

December 2017

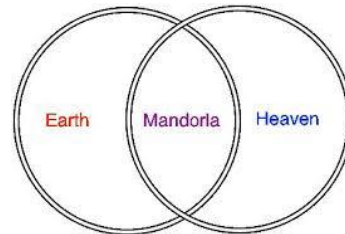
De leegte die niet leeg is

Eén van de moeilijkste kaarten van de Tarot is voor mij de Wereld. Het is de laatste kaart in de reeks van de Grote Arcana, waarin alles bij elkaar komt in een allesomvattende synthese. Als ik erover wil schrijven of vertellen, schieten woorden te kort. In een tarotconsult is het vaak zoeken voordat de kaart op zijn plaats valt.

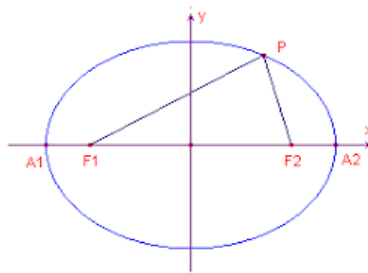
Nu viel mijn oog kort geleden op de groene lauwerkrans die de dansende vrouw omhult. Die is namelijk niet cirkelvormig, terwijl je dat eigenlijk wel zou verwachten als het gaat om de

ver-beeld-ing van synthese en eenheid. Sommige tarotschrijvers zien er een mandorla in, een figuur die we ook zien bij afbeeldingen van Christus of Maria. Ze zijn dan omgeven zijn door twee cirkels.

Christus verenigt hemel en aarde door mens te worden. Hij wordt geboren uit de schoot van Maria, waardoor haar menselijkheid opgeheven wordt naar de goddelijke sfeer. Arthur Waite was een christelijke mysticus, die bij het ontwerp van deze kaart dit beeld zeker in gedachten zal hebben gehad.

Toch heeft de lauwerkrans niet exact de vorm van een mandorla. Het is eerder een ellips en dat vond ik interessant omdat ik de ellips ook al was tegengekomen in het boek over de Zwarte Maan en de Zwarte Zon van George Bode. Centraal in zijn boek staat het feit dat de omloopbanen, die hemellichamen beschrijven, nooit precies cirkelvormig zijn: het zijn ellipsen! (Overigens blijken de 'omloopbanen' van elektronen om een atoomkern ook ellipsvormig te zijn.)

De tekening hierboven laat zien dat een ellips twee brandpunten (F1 en F2) heeft. Voor alle mogelijke punten (P) op de ellips geldt dat de afstanden van P tot de twee brandpunten bij elkaar opgeteld hetzelfde zijn. Zo kun je trouwens zelf een ellips tekenen: prik twee punaises op de punten F1 en F2 en wikkel er een touwtje omheen. Trek het touwtje strak met een potlood in punt P en draaien maar.

Nu is het bijzondere dat, wanneer het gaat over de omloop van de Maan rond de Aarde, de fysieke Aarde in één van de brandpunten staat! Het andere brandpunt is dus leeg, maar het

is er wel degelijk en speelt een essentiële rol in het geheel.

Wanneer de omlopen van de Maan om de Aarde of die van de Aarde om de Zon precies cirkelvormig zouden zijn, zou elke cyclus precies hetzelfde zijn. Niets nieuws onder zon! Maar omdat de omloopbanen ellipsvormig zijn, ontstaat er variatie in snelheid, waardoor er een proces van doorlopende verandering is. Daarom laat de kaart de Wereld geen statisch eindproduct zien, maar een dynamische beweging: de dans van de vrouw.

Dus die volheid van de Wereld die alsmaar groeit en in beweging is, is eigenlijk gebaseerd op een on-balans, een afwijking van de ideale vorm van de cirkel. Dat gaf me een nieuw perspectief om naar de kaart de Wereld te kijken. De totaliteit die de kaart wil verbeelden, bestaat dus uit twee aspecten: aan de ene kant alles wat zichtbaar is en materiële substantie heeft en aan de andere kant iets wat onzichtbaar, leeg en zonder substantie is. Als ik naar de kaart kijk, zie ik de volheid van de wereld. Maar achter of in of naast die volheid is er dus een leegte, die essentieel is en waarzonder al het andere niet zou kunnen bestaan.

LaoZi, de grondlegger van het Taoïsme, schrijft in de Daodejing:

De dertig spaken verenigen zich in de naaf.

Van de leegte hangt het gebruik van het wiel af.

Men kneedt leem tot vaten.

Van de leegte hangt het gebruik van het vat af.

Men hakt deuren en vensters uit om een huis te maken.

Van de leegte hangt het gebruik van het huis af.

Daarom: het zijn heeft zijn voordeel.

Maar van het niet-zijn komt het nut.

De leegte is vol potentie

In de volheid van de wereld beleven we de dingen die zich uitkristalliseren of al uitgekristalliseerd zijn. Daarom worden we in dit leven voortdurend geconfronteerd met het verleden. Nu luidt de eerste universele wet (zeer herkenbaar in de Tarot van Waite), dat bewustzijn voorafgaat aan vorm. Wat we dus in de wereld beleven is de uitkomst van een proces, niet de oorsprong ervan.

In het lege brandpunt is niets tastbaars, maar alles is mogelijk. Dat geldt ook voor onszelf. In het lege brandpunt vallen ook je uiterlijke omhulsel en identiteiten weg. Je wordt als een kind, dat nog vol potentie is. Je bent weer terug bij de Zot: een onschuldig kind van God.

In het grotere plaatje kun je er ook een kringloop in herkennen. Als je alleen maar in de buitenwereld leeft, ontbreekt je innerlijk kompas. Je bent er wel, maar je weet niet waarom of waarvoor. Dat eindigt in een gevoel van verzadiging of teleurstelling en je vraagt je af 'is dit alles?'. Zo kom je vanzelf in de leegte terecht.

Juist in het lege brandpunt kan er een wedergeboorte plaatsvinden. Een nieuw besef van wie je bent, een enthousiasme over nieuwe mogelijkheden die je ziet en vooral: een nieuwe visie op de wereld, waardoor je niet langer bewogen wordt als een marionet, maar juist actief en scheppend aanwezig kunt zijn.